

Rundskrivelse

fra

Kirke- og Undervisningsdepartementet

til

Rikets geistlighet og menighetsråd.

115850

Jnr. 349 A/1942.

Oslo, 2. februar 1942.

Det er kommet inn klagemål til departementet om at det er blitt gjort vanskeligheter med utlån av kirker til gudstjenester og andakter i forbindelse med stevner o. l. arrangert av Nasjonal Samling. Det har således hendt at Nasjonal Samlings Ungdomsfylking har søkt om å få stillet en kirke til rådighet en søndag morgen kl. 9 til avholdelse av en morgenandakt og fått dette andragende avslått med den begrunnelse at det var en «politisk farget gudstjeneste».

Det burde være klart for vedkommende kirkelige myndigheter at nektelse av å utlåne kirkerom til gudstjeneste og andakter fordi Nasjonal Samling står som initiativtaker, ikke er til gagn for kirken eller tjener dens formål, men i høy grad er egnet til å skape unødig bitterhet og strid. Det skal ikke så meget til for å forstå at kirken som folkekirke taper på disse antatte lokale «seire».

Departementet har mottatt gjentatte henvendelser om å «gripe inn» i anledning av de foran omhandlede forhold.

Kirkedepartementet skal i den anledning på ny minne om gjeldende bestemmelser angående kirkers bruk *ved og utenfor* de ordinære gudstjenester og kirkelige handlinger, slik som tidligere gjort i rundskriv av 15. august 1928.

Menighetsrådet kan etter gjeldende bestemmelser i en rekke tilfeller *utenfor* de regelmessige gudstjenester tillate at kirkene benyttes til gudstjenstlig og annen oppbyggelig bruk, avholdelse av møter m. v.

Dersom et andragende om kirkens benyttelse *utenfor de regelmessige gudstjenester* ikke innvilges av menighetsrådet, kan avgjørelsen ifølge resolusjon av 24. oktober 1906, II, 6, innen 8 dager *innankes for Kirkedepartementet*, gjennom menighetsråd og biskop. *Den endelige avgjørelse* av spørsmålet om kirkers bruk utenfor de ordinære gudstjenester *tilligger således Kirkedepartementet*.

Ved den ordinære gudstjeneste har vedkommende menighetsprest fra gammel tid av vært ansett berettiget til å la en annen tale i sitt sted eller ved siden av seg. Det er ikke gitt menighetsrådet noen bestemmelsesrett i så måte.

Imidlertid kan Kirkedepartementets sjef, som kirkeforvaltningens nåværende øverste myndighet ifølge grunnlovens § 16 både gi *generelle* regler om kirkers bruk og formentlig likeså *leilighetsvis i det enkelte tilfelle* overdra utførelsen av gudstjenesten til en annen prest enn den ansatte, når særlige hensyn taler for det, f. eks. ved avholdelse av større stevner eller feiring av særlige nasjonale festdager.

Denne rundskrivelse går bare til sokneprestene, men i så mange eksemplarer at det blir en til hver av prestegjeldets prester og menighetsråd.

R. SKANCKE

Sigmund Feyling.